

No. 27009

**FEDERAL REPUBLIC OF GERMANY
and
YUGOSLAVIA**

**Agreement for the avoidance of double taxation with respect
to taxes on income and on capital (with protocol). Signed
at Bonn on 26 March 1987**

Authentic texts: German, Serbo-Croatian and English.

Registered by the Federal Republic of Germany on 5 January 1990.

**RÉPUBLIQUE FÉDÉRALE D'ALLEMAGNE
et
YOUGOSLAVIE**

**Convention en vue d'éviter la double imposition sur le revenu
et la fortune (avec protocole). Signée à Bonn le 26 mars
1987**

Textes authentiques : allemand, serbo-croate et anglais.

Enregistrée par la République fédérale d'Allemagne le 5 janvier 1990.

[SERBO-CROATIAN TEXT — TEXTE SERBO-CROATE]

UGOVOR IZMEDJU SAVEZNE REPUBLIKE NEMAČKE I SOCIJALISTIČKE FEDERATIVNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE O IZBEGAVANJU DVOSTRUKOG OPOREZIVANJA U ODNOSU NA POREZE NA DOHODAK I NA IMOVINU

Član 1.

Lica na koja se primenjuje ugovor

Ovaj ugovor primenjuje se na lica koja su rezidenti jedne ili obe države ugovornice.

Član 2.

Porezi na koje se primenjuje ugovor

1. Ovaj ugovor primenjuje se na poreze na dohodak i na imovinu koje zavodi država ugovornica ili njene društveno-političke zajednice, nezavisno od načina na koji se plaćaju.
2. Porezima na dohodak i na imovinu smatraju se svi porezi koji se zavode na ukupan dohodak, na ukupnu imovinu ili na delove dohotka ili imovine, uključujući poreze na prihode od otudjenja pokretnosti ili nepokretnosti, poreze na ukupne iznose ličnih dohodaka koje isplaćuju preduzeća, kao i poreze na prirast imovine.
3. Porezi na koje se primenjuje ovaj ugovor su:
 - a) u Jugoslaviji:
 - i) porez iz dohotka;
 - ii) porez iz ličnog dohotka radnika;

- iii) porez iz ličnog dohotka od poljoprivredne delatnosti;
 - iv) porez iz ličnog dohotka od privredne delatnosti;
 - v) porez iz ličnog dohotka od profesionalne delatnosti;
 - vi) porez iz naknada od autorskih prava, патената i tehničkih unapredjenja;
 - vii) porez na prihod od imovine i imovinskih prava;
 - viii) porez na imovinu;
 - ix) porez na ukupan prihod građana;
 - x) porez iz dohotka stranog lica od privredne i profesionalne delatnosti;
 - xi) porez na dobit stranog lica po osnovu ulaganja sredstava u domaću organizaciju udruženog rada;
 - xii) porez na prihod ostvaren od prevozničke delatnosti stranog lica koje nema predstavništvo na teritoriji Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije;
- (dalje u tekstu: "jugoslovenski porez");

b) U Saveznoj Republici Nemačkoj:

- i) porez na dohodak;
 - ii) korporacijski porez;
 - iii) porez na imovinu;
 - iv) porez od poslovanja;
- (dalje u tekstu: "nemački porez").

4. Ugovor se primenjuje i na iste ili suštinski slične poreze koji se posle dana potpisivanja ovog ugovora zavedu pored ili umesto postojećih poreza. Nadležni organi država ugovornica saopštavaju jedni drugima suštinske promene izvršene u njihovim poreskim zakonima.

Član 3.

Opšte definicije

1. Za potrebe ovog ugovora:
 - a/ izrazi "država ugovornica" i "druga država ugovornica" označavaju Socijalističku Federativnu Republiku Jugoslaviju ili Saveznu Republiku Nemačku, zavisno od smisla ovog ugovora, i, ako su upotrebljeni u geografskom smislu, teritoriju odnosno države ugovornice kao i područja mora, morsko dno i podmorje, koji se graniče sa teritorijalnim morem ove države ugovornice ukoliko ova država ugovornica ima na njima suverena prava i jurisdikciju u skladu sa svojim nacionalnim zakonodavstvom i međunarodnim pravom;
 - b/ izraz "Jugoslavija" označava Socijalističku Federativnu Republiku Jugoslaviju.
 - c/ izraz: "lice" označava:
 - i/ u slučaju Jugoslavije, fizičko i pravno lice obuhvatajući i društva,
 - ii/ u slučaju Savezne Republike Nemačke, fizičko lice i društvo;
 - d/ izraz: "društvo" označava:
 - i/ u slučaju Jugoslavije, organizaciju udruženog rada i drugo pravno lice podložno oporezivanju;
 - ii/ u slučaju Savezne Republike Nemačke, pravno lice ili lice koje se smatra kao pravno lice za potrebe oporezivanja;
 - e/ izrazi "preduzeće države ugovornice" i "preduzeće druge države ugovornice" označavaju, zavisno od smisla, u slučaju Savezne Republike Nemačke, preduzeće kojim rukovodi rezident Savezne Republike Nemačke, a u slučaju Jugoslavije, organizaciju udruženog rada i drugu samoupravnu organizaciju ili

zajednicu, radne ljude koji ličnim radom samostalno obavljaju delatnost i preduzeće osnovano u skladu sa zakonima Jugoslavije kojim rukovodi rezident Jugoslavije;

f/ izraz "međunarodni saobraćaj" označava prevoz brodom ili vazduhoplovom koji obavlja preduzeće čije se sedište stvarne uprave nalazi u državi ugovornici, osim ako se brod ili vazduhoplov koristi isključivo između mesta u drugoj državi ugovornici;

g/ izraz "nadležan organ" označava:

i/ u slučaju Savezne Republike Nemačke, Savezno ministarstvo za finansije;

ii/ u slučaju Jugoslavije, Savezni sekretarijat za finansije, odnosno njegovog ovlašćenog predstavnika.

2. Kad država ugovornica primenjuje ovaj ugovor, svaki izraz koji nije definisan Ugovorom ima značenje prema zakonu te države koji se odnosi na poreze na koje se ovaj ugovor primenjuje.

Član 4.

Rezident

1. U smislu ovog ugovora, izraz "rezident države ugovornice" označava lice koje u državi ugovornici, prema zakonu te države, podleže oporezivanju po osnovu svog prebivališta, boravišta, sedišta uprave ili bilo kog drugog obeležja slične prirode.
2. Ako je prema odredbama stava 1. ovog člana fizičko lice rezident obe države ugovornice, njegov se status određuje na sledeći način:
 - a) smatra se da je rezident države u kojoj ima stalno mesto stanovanja. Ako ima stalno mesto stanovanja

- u obe države, smatra se da je rezident države sa kojom su njegove lične i ekonomske veze tešnje (središte životnih interesa);
- b) ako ne može da se odredi u kojoj državi ugovornici ima središte životnih interesa, ili ako ni u jednoj državi nema stalno mesto stanovanja, smatra se da je rezident države u kojoj ima uobičajeno mesto stanovanja;
- c) ako ima uobičajeno mesto stanovanja u obe države ili ga nema ni u jednoj od njih, nadležni organi država ugovornica rešiće pitanje sporazumno.
3. Ako je prema odredbama stava 1. ovog člana, lice osim fizičkog, rezident obe države ugovornice, smatra se da je rezident države u kojoj se nalazi njegovo sedište stvarne uprave.

Član 5.

Stalna poslovna jedinica

1. Izraz "stalna poslovna jedinica", za potrebe ovog ugovora, označava stalno mesto poslovanja preko koga se poslovanje preduzeća potpuno ili delimično obavlja.
2. Pod izrazom "stalna poslovna jedinica" podrazumeva se naročito:
- a) sedište uprave;
 - b) filijala;
 - c) poslovnica;
 - d) fabrika;
 - e) radionica;
 - f) rudnik, izvor nafte ili gasa, kamenolom ili drugo mesto iskorišćavanja prirodnih bogatstava.

3. *Gradilište ili građevinski ili instalacioni radovi čine stalnu poslovnu jedinicu samo ako traju duže od dvanaest meseci.*
4. *Izuzetno od odredaba st.1, 2. i 3. ovog člana, pod izrazom "stalna poslovna jedinica" ne podrazumeva se:*
- a) *Korišćenje objekata i opreme isključivo u svrhu uskladištenja, izlaganja ili isporuke dobara ili robe koji pripadaju preduzeću;*
 - b) *održavanje zalihe dobara ili robe koja pripada preduzeću isključivo u svrhu uskladištenja, izlaganja ili isporuke;*
 - c) *održavanje zalihe dobara ili robe koja pripada preduzeću isključivo sa svrhom da je drugo preduzeće preradi;*
 - d) *održavanje stalnog mesta poslovanja isključivo u svrhu kupovine dobara ili robe ili pribavljanja obaveštenja za preduzeće;*
 - e) *održavanje stalnog mesta poslovanja isključivo u svrhu reklamiranja, pružanja obaveštenja, naučnog istraživanja ili sličnih delatnosti koje imaju pripremni ili pomoćni karakter za preduzeće;*
 - f) *održavanje stalnog mesta poslovanja isključivo u svrhu delatnosti navedenih u podstavovima od a) do e), u bilo kojoj kombinaciji, pod uslovom da je ukupna delatnost stalnog mesta poslovanja koja nastaje iz ove kombinacije pripremnog ili pomoćnog karaktera.*
5. *Izuzetno od odredaba st.1. i 2, ako lice - osim zastupnika sa samostalnim statusom na koga se primenjuje stav 6.*
- radi u ime preduzeća i ima i uobičajeno koristi u državi ugovornici ovlašćenje da zaključuje ugovore u ime preduzeća, smatra se da to preduzeće ima stalnu po-*

slovnju jedinicu u toj državi u odnosu na delatnosti koje to lice obavlja za preduzeće, osim ako su delatnosti tog lica ograničene na delatnosti navedene u stavu 4. koje, ako bi se obavljale preko stalnog mesta noslovanja, ne bi ovo stalno mesto poslovanja činile stalnom poslovnom jedinicom prema odredbama tog stava.

6. Ne smatra se da preduzeće države ugovornice ima stalnu poslovnu jedinicu u drugoj državi ugovornici samo zato što u toj drugoj državi obavlja svoje poslove preko posrednika, generalnog komisijonog zastupnika ili drugog predstavnika sa samostalnim statusom, ako ova lica deluju u okviru svoje redovne poslovne delatnosti.
7. Činjenica da društvo koje je rezident države ugovornice kontroliše ili je pod kontrolom društva koje je rezident druge države ugovornice ili koje obavlja poslovanje u toj drugoj državi (bilo preko stalne poslovne jedinice ili na drugi način), sama po sebi nije dovoljna da se jedno društvo smatra stalnom poslovnom jedinicom drugog društva.

Član 6.

Dohodak od nepokretnosti

1. Dohodak koji rezident države ugovornice ostvari od nepokretnosti (uključujući dohodak od poljoprivrede ili šumarstva) koja se nalazi u drugoj državi ugovornici može se oporezivati u toj drugoj državi.
2. Izraz "nepokretnost" ima značenje prema zakonu države ugovornice u kojoj se navedena imovina nalazi. Pomorski i rečni brodovi i vazduhoplovi ne smatraju se nepokretnostima.

3. *Odredbe stava 1. ovog člana primenjuju se i na dohodak koji se ostvari od neposrednog korišćenja, iznajmljivanja ili drugog načina korišćenja nepokretnosti.*
4. *Odredbe st. 1. i 3. ovog člana primenjuju se i na dohodak od nepokretnosti preduzeća i na dohodak od nepokretnosti koja se koristi za obavljanje samostalnih ličnih delatnosti.*

Član 7.

Dohodak od poslovanja

1. *Dohodak preduzeća države ugovornice oporezuje se samo u toj državi, osim ako preduzeće obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici preko stalne poslovne jedinice koja se u njoj nalazi. Ako preduzeće obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici preko stalne poslovne jedinice, dohodak preduzeća može se oporezivati u toj drugoj državi, ali samo do iznosa koji se pripisuje toj stalnoj poslovnoj jedinici.*
2. *U skladu s odredbama stava 3. ovog člana, ako preduzeće države ugovornice obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici preko stalne poslovne jedinice koja se u njoj nalazi, u svakoj državi ugovornici toj stalnoj poslovnoj jedinici pripisuje se dohodak koji bi mogla ostvariti da je bila odvojeno i posebno preduzeće koje se bavi istim ili sličnim delatnostima pod istim ili sličnim uslovima i da je poslovala potpuno samostalno sa preduzećem čija je stalna poslovna jedinica.*
3. *Pri određivanju dohotka stalne poslovne jedinice, kao odbici priznaju se troškovi koji su učinjeni za potrebe stalne poslovne jedinice, uključujući i izvršne i opšte administrativne troškove tako učinjene u državi u kojoj se stalna poslovna jedinica nalazi ili na drugom mestu.*

4. Ako je uobičajeno da se u državi ugovornici dohodak koji se pripisuje stalnoj poslovnoj jedinici određuje na osnovu raspodele ukupnih dohodaka preduzeća na njegove posebne delove, rešenje iz stava 2. ne sprečava tu državu ugovornicu da takvom uobičajenom raspodelom odredi dohodak koji se oporezuje. Usvojeni metod raspodele treba da bude takav da rezultat bude u skladu s načelima koja su sadržana u ovom članu.
5. Stalnoj poslovnoj jedinici ne pripisuje se dohodak ako ta stalna poslovna jedinica samo kupuje dobra ili robe za preduzeće.
6. Za potrebe prethodnih stavova, dohodak koji se pripisuje stalnoj poslovnoj jedinici određuje se istom metodom iz godine u godinu, osim ako postoji opravdan i dovoljan razlog da se postupi drukčije.
7. Ako dohodak obuhvata i delove dohotka koji su na poseban način regulisani u drugim članovima ovog ugovora, odredbe ovog člana ne utiču na odredbe tih članova.

Član 9.

Oporezivanje dobiti od ulaganja u jugoslovensku organizaciju udruženog rada

Dobit koju ostvari rezident Savezne Republike Nemačke po osnovu svog ulaganja u jugoslovensku organizaciju udruženog rada može se oporezivati u Jugoslaviji. Tako razrezan porez ne može biti veći od 15 odsto od te dobiti.

Član 9.

Pomorski saobraćaj, saobraćaj na unutrašnjim
plovnim putevima i vazdušni saobraćaj

1. Dohodak od korišćenja brodova ili vazduhoplova u međunarodnom saobraćaju oporezuje se samo u državi ugovornici u kojoj se nalazi sedište stvarne uprave preduzeća.
2. Dohodak od korišćenja rečnih brodova u saobraćaju na unutrašnjim plovnim putevima oporezuje se samo u državi ugovornici u kojoj se nalazi sedište stvarne uprave preduzeća.
3. Ako se sedište stvarne uprave preduzeća koje se bavi pomorskim saobraćajem nalazi na pomorskom brodu, smatra se da se to sedište nalazi u državi ugovornici u kojoj se nalazi matična luka pomorskog broda, ili, ako nema matične luke, u državi ugovornici čiji je rezident korisnik pomorskog broda.
4. Odredbe st. 1. i 2. ovog člana primenjuju se i na dohodak od učešća u pulu, zajedničkom poslovanju ili međunarodnoj poslovnoj agenciji.

Član 10.

udružena preduzeća

Ako

- a) preduzeće države ugovornice učestvuje neposredno ili posredno u upravljanju, kontroli ili imovini preduzeća druge države ugovornice, ili

- b) ista lica učestvuju neposredno ili posredno u upravljanju, kontroli ili imovini preduzeća države ugovornice i preduzeća druge države ugovornice,
- i ako su i u jednom i u drugom slučaju između ta dva preduzeća u njihovim trgovinskim ili finansijskim odnosima stvoreni ili nametnuti uslovi različiti od uslova koji bi bili stvoreni između samostalnih preduzeća, dohoci koji bi bez tih uslova nastali za jedno od preduzeća, ali zbog tih uslova nisu nastali, mogu se uneti u dohodak tog preduzeća i shodno tome oporezivati.

Član 11.

dividende

1. Dividende koje je isplatilo društvo - rezident Savezne Republike Nemačke rezidentu Jugoslavije mogu se oporezivati u Saveznoj Republici Nemačkoj. Tako razrezan porez ne može biti veći od 15 odsto od bruto iznosa dividendi.

Ovaj stav ne utiče na oporezivanje dohodaka društva iz kojih se dividende isplaćuju.
2. Izraz "dividende", kako je upotrebljen u ovom članu označava:
 - a) dividende na akcije obuhvatajući i dohodak od akcija, "jouissance" akcija ili "jouissance" prava, rudarskih akcija, osnivačkih akcija ili drugih prava koja nisu potraživanja a učestvuju u dohocima, i
 - b) drugi dohodak koji je poreski izjednačen sa dohotkom od akcija prema zakonima Savezne Republike Nemačke čiji je rezident društvo koje vrši raspodelu, kao i dohodak koji ostvari pasivni partner iz svog takvog učešća i raspodele uz potvrde investicionog trusta.

3. *Odredbe st. 1. i 2. ne primenjuju se ako stvarni korisnik dividendi, rezident Jugoslavije obavlja poslovanje u Saveznoj Republici Nemačkoj preko stalne poslovne jedinice koja se u njoj nalazi, ili obavlja u Saveznoj Republici Nemačkoj samostalne lične delatnosti iz stalne baze koja se u njoj nalazi, a učešće na osnovu koga se dividende isplaćuju povezano je sa stalnom poslovnom jedinicom ili stalnom bazom. U tom slučaju se primenjuju, prema potrebi, odredbe čl. 7. i 15.*

Član 12.

Kamata

1. *Kamata koja nastaje u državi ugovornici i isplaćena je rezidentu druge države ugovornice oporezuje se samo u toj drugoj državi, ako je taj rezident stvarni korisnik kamate.*
2. *Izraz "kamata" upotrebljen u ovom članu označava dohodak od potraživanja svake vrste, nezavisno od toga da li su obezbedjena zalogom i da li se na osnovu njih stiže pravo na učestvovanje u dobiti dužnika, a naročito, dohodak od državnih hartija od vrednosti i dohodak od obveznica ili obligacija, obuhvatajući i premije i nagrade po osnovu hartija od vrednosti, obveznica ili obligacija. Kazna za prekoračenje roka plaćanja ne smatra se kamatom u smislu ovog člana.*
3. *Odredbe stava 1. ne primenjuju se ako stvarni korisnik kamate - rezident države ugovornice obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici u kojoj kamata nastaje, preko stalne poslovne jedinice koja se nalazi u toj državi, ili obavlja u toj drugoj državi samostalne lične delatnosti iz stalne baze koja se nalazi u toj državi, a potraživanje na koje se plaća kamata je neposredno povezano s tom stalnom poslovnom jedinicom ili stalnom*

bazom. U tom slučaju se primenjuju, prema potrebi, odredbe čl. 7. ili 15.

4. Ako, zbog posebnog odnosa između platioca i stvarnog korisnika ili između njih i nekog drugog lica, iznos kamate, imajući u vidu potraživanje za koje se ona plaća, prelazi iznos koji bi bio ugovoren između platioca i stvarnog korisnika, odredbe ovog člana primenjuju se samo na iznos koji bi bio ugovoren da takvog odnosa nema. U tom slučaju, višak plaćenog iznosa oporezuje se saglasno zakonima svake države ugovornice, imajući u vidu ostale odredbe ovog ugovora.

Član 13.

Autorske naknade

1. Autorske naknade koje nastaju u državi ugovornici i isplaćene su rezidentu druge države ugovornice mogu se oporezivati u toj drugoj državi.
2. Autorske naknade mogu se oporezivati i u državi ugovornici u kojoj nastaju, u skladu sa zakonima te države, ali ako je primalac stvarni korisnik autorskih naknada, tako razrezan porez ne može biti veći od 10 odsto od bruto iznosa autorskih naknada.
3. Izraz "autorske naknade", kako je upotrebljen u ovom članu, označava plaćanja bilo koje vrste koja su primljena kao naknada za korišćenje ili za pravo korišćenja autorskog prava na književno, umetničko ili naučno delo, uključujući bioskopske filmove i filmove ili trake za televiziju ili radio, kao i za korišćenje ili za pravo korišćenja patenta, zaštitnog znaka, nacrtu ili modela, plana, tajne formule ili postupka, ili za korišćenje ili pravo korišćenja industrijske, komercijalne ili naučne opreme, ili za obaveštenja koja se odnose na industrijska, komercijalna ili naučna iskustva.

4. *Odredbe st. 1. i 2. ne primenjuju se ako stvarni korisnik autorskih naknada - rezident države ugovornice, obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici u kojoj autorske naknade nastaju, preko stalne poslovnice jednice koja se nalazi u toj državi ili u toj drugoj državi obavlja samostalne lične delatnosti iz stalne baze koja se nalazi u toj državi, a pravo ili imovina na osnovu kojih se autorske naknade plaćaju su neposredno povezani sa stalnom poslovnom jedinicom ili stalnom bazom. U tom slučaju se primenjuju, prema potrebi, odredbe čl. 7. ili 15.*

5. *Ako, zbog posebnog odnosa između platioca i stvarnog korisnika ili između njih i nekog drugog lica, iznos autorskih naknada, imajući u vidu korišćenje, pravo ili informaciju za koje su one plaćene, prelazi iznos koji bi bio ugovoren između platioca i stvarnog korisnika, odredbe ovog člana primenjuju se samo na iznos koji bi bio ugovoren da takvog odnosa nema. U tom slučaju, višak plaćenog iznosa oporezuje se saglasno zakonima svake države ugovornice, imajući u vidu ostale odredbe ovog ugovora.*

Član 14.

Prihodi od imovine

1. *Prihodi koje ostvari rezident države ugovornice od otudjenja nepokretnosti koja se nalazi u drugoj državi ugovornici mogu se oporezivati u toj drugoj državi.*

2. *Prihodi od otudjenja pokretnosti koja čini deo imovine namenjene za poslovanje stalne poslovne jedinice koju preduzeće države ugovornice ima u drugoj državi ugovornici ili od pokretnosti koja pripada stalnoj bazi koju koristi rezident države ugovornice u drugoj*

- državi ugovornici za obavljanje samostalnih ličnih delatnosti, uključujući i takve prihode od otudjenja te stalne poslovne jedinice (same ili zajedno sa celim preduzećem) ili stalne baze, mogu se oporezivati u toj drugoj državi.
3. Prihodi od otudjenja prava iz ugovora o ulaganju sredstava u jugoslovensku organizaciju udruženog rada mogu se oporezivati u Jugoslaviji.
 4. Prihodi od otudjenja brodova ili vazduhoplova koji se koriste u medjunarodnom saobraćaju, od rečnih brodova koji se koriste u saobraćaju na unutrašnjim plovnim putevima ili od pokretnosti koja služi za korišćenje takvih pomorskih ili rečnih brodova ili vazduhoplova oporezuju se samo u državi ugovornici u kojoj se nalazi sedište stvarne uprave preduzeća.
 5. Prihodi od otudjenja imovine osim imovine navedene u st. 1. do 4. oporezuju se samo u državi ugovornici čiji je rezident lice koje je otudjilo imovinu.

Član 15.

Samostalne lične delatnosti

1. Dohodak koji ostvari rezident države ugovornice od profesionalnih delatnosti ili od drugih samostalnih delatnosti oporezuje se samo u toj državi, osim
 - a) ako za obavljanje delatnosti ima stalnu bazu koju redovno koristi u drugoj državi ugovornici. U tom slučaju, samo deo dohotka koji se pripisuje toj stalnoj bazi može se oporezivati u toj drugoj državi ugovornici; ili

- b) ako boravi u drugoj državi ugovornici u periodu ili u periodima koji traju ukupno 183 dana ili više u odnosnoj poreskoj godini. U tom slučaju, samo deo dohotka koji je ostvaren od njegovih delatnosti koje su obavljene u toj drugoj državi ugovornici može se oporezivati u toj drugoj državi.
2. Izraz "profesionalne delatnosti" posebno obuhvata samostalne naučne, književne, umetničke, obrazovne ili nastavne delatnosti, kao i samostalne delatnosti lekara, advokata, inženjera, arhitekata, stomatologa i računovođa.

Član 16.

Radni odnos

1. Zavisno od odredaba čl. 17, 18, 19. i 20. ovog ugovora, lični dohoci i druga slična primanja koja rezident države ugovornice ostvari iz radnog odnosa oporezuju se samo u toj državi, osim ako se rad obavlja u drugoj državi ugovornici. Ako se rad obavlja u drugoj državi ugovornici takva primanja, koja su u njoj ostvarena mogu se oporezivati u toj drugoj državi.
2. Izuzetno od odredaba stava 1. ovog člana, primanja koja rezident države ugovornice ostvari iz radnog odnosa u drugoj državi ugovornici oporezuju se samo u prvopomenutoj državi:
- a) ako primalac boravi u drugoj državi u periodu ili periodima koji ukupno ne prelazi 183 dana u odnosnoj kalendarskoj godini, i

- b) ako su primanja isplaćena od strane ili u ime lica koje nije rezident druge države, i
- c) ako primanja ne padaju na teret stalne poslovne jedinice ili stalne baze koju lice ima u drugoj državi.
3. Izuzetno od odredaba st. 1. i 2. ovog člana, primanja iz radnog odnosa koja fizičkom licu isplaćuje država ugovornica ili njena društveno-politička zajednica oporezuju se samo u toj državi.

Takva primanja oporezuju se samo u drugoj državi ugovornici ako je rad obavljen u toj državi a fizičko lice je rezident te države, a nije postalo rezident te države isključivo zbog obavljanja rada.

4. Primanja iz radnog odnosa u vezi sa privrednom delatnošću države ugovornice ili njene društveno-političke zajednice oporezuju se u skladu sa odredbama st. 1. i 2.
5. Primanja koja rezident Jugoslavije ostvari radom u Zajedničkom privrednom predstavništvu Jugoslavije ili Turističkom savezu Jugoslavije oporezuju se samo u Jugoslaviji pod uslovom da se te organizacije ne bave svojim delatnostima na komercijalan način.
6. Izuzetno od prethodnih odredaba ovog člana, primanja ostvarena iz radnog odnosa na brodu ili vazduhoplovu u međunarodnom saobraćaju ili na rečnom brodu u saobraćaju na unutrašnjim plovnim putevima mogu se oporezivati u državi ugovornici u kojoj se nalazi sedište stvarne uprave preduzeća.

Član 17.

Naknade ostvarene za rad u zajedničkom organu
poslovanja i naknade direktora

1. Naknade direktora i druga slična primanja koja ostvari rezident Jugoslavije u svojstvu člana odbora direktora društva koje je rezident Savezne Republike Nemačke mogu se oporezivati u Saveznoj Republici Nemačkoj.
2. Naknade i druga slična primanja koje ostvari rezident Savezne Republike Nemačke u svojstvu člana zajedničkog organa poslovanja društva koje je rezident Jugoslavije mogu se oporezivati u Jugoslaviji.

Član 18.

Umetnici i sportisti

1. Izuzetno od odredaba čl. 15. i 16. dohodak koji ostvari rezident države ugovornice kao pozorišni, filmski, radio ili televizijski umetnik, muzičar, sportista ili drugi izvodjač od ličnih delatnosti u tom svojstvu koje obavlja u drugoj državi ugovornici može se oporezivati u toj drugoj državi.
2. Ako dohodak od ličnih delatnosti izvodjača iz stava 1. ovog člana u njegovom takvom svojstvu ne pritiče izvodjaču lično nego drugom licu, taj dohodak se može, izuzetno od odredaba čl. 7, 15. i 16, oporezivati u državi ugovornici u kojoj su obavljene delatnosti izvodjača.

3. *Izuzetno od odredaba st. 1. i 2. ovog člana, dohodak ostvaren od delatnosti iz stava 1. ovog člana u okviru programa kulturne ili sportske razmene koji su odobrile obe države ugovornice, izuzima se od oporezivanja u državi ugovornici u kojoj su ove delatnosti obavljene.*

Član 19.

Penzije

1. *Penzije i druga slična primanja isplaćena rezidentu države ugovornice po osnovu ranijeg zaposlenja oporezuju se samo u toj državi.*
2. *Penzija koju fizičkom licu isplati država ugovornica ili njena društveno-politička zajednica iz budžeta ili iz posebnog fonda oporezuje se samo u toj državi.*
3. *Izuzetno od odredbe stava 2. ovog člana, penzija koju fizičko lice ostvari radom u vezi sa privrednom delatnošću jedne od država ugovornica ili njene društveno-političke zajednice oporezuje se samo u državi ugovornici čiji je rezident fizičko lice.*

Član 20.

studenti i učenici usmerenog obrazovanja

1. *Sredstva za izdržavanje, obrazovanje ili obučavanje koja dobija student ili učenik usmerenog obrazovanja koji je neposredno pre odlaska u državu ugovornicu bio ili je rezident druge države ugovornice i koji bo-*

ravi u prvopomenutoj državi isključivo radi obrazovanja ili obučavanja, ne oporezuju se u toj državi, pod uslovom da ta sredstva nastaju iz izvora van te države.

2. Student ili učenik usmerenog obrazovanja iz stava 1, u toku obrazovanja ili obučavanja ima pravo na ista izuzeća, oslobadjanja ili umanjenja poreza na poklone u novcu, stipendije i primanja iz radnog odnosa koji nisu obuhvaćeni stavom 1. kao i rezidenti države ugovornice u kojoj boravi.

Član 21.

Profesori

1. Fizičko lice koje boravi u državi ugovornici radi držanja nastave ili angažovanja u istraživačkom radu na univerzitetu, višoj školi ili drugoj priznatoj obrazovnoj instituciji u toj državi ugovornici i koje je ili je neposredno pre tog boravka bilo rezident druge države ugovornice izuzima se od oporezivanja u prvopomenutoj državi ugovornici na primanja za takvu nastavu ili istraživački rad za period koji nije duži od dve godine od dana njegovog prvog boravka u tom cilju, pod uslovom da je ta primanja ostvarilo izvan te države.
2. Odredbe stava 1. ovog člana ne primenjuju se na dohodak od istraživačkog rada, ako istraživački rad nije preduzet u javnom interesu nego prvenstveno u ličnom interesu određenog lica ili više lica.

Član 22.

Ostali dohodak

1. Delovi dohotka rezidenta države ugovornice, bez obzira gde nastaju, o kojima se ne govori u prethodnim članovima ovog ugovora oporezuju se samo u toj državi.
2. Odredbe stava 1. ne primenjuju se na dohodak, osim na dohodak od nepokretnosti, ako primalac tog dohotka, koji je rezident države ugovornice, obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici preko stalne poslovne jedinice koja se u njoj nalazi, ili obavlja u toj drugoj državi samostalne lične delatnosti iz stalne baze koja se u njoj nalazi, a pravo ili imovina na osnovu kojih se dohodak plaća su povezani sa stalnom poslovnom jedinicom ili stalnom bazom. U tom slučaju, primenjuju se prema potrebi odredbe čl. 7. ili 15.

Član 23.

Imovina

1. Imovina koja se sastoji od nepokretnosti koju poseduje rezident države ugovornice i koja se nalazi u drugoj državi ugovornici može se oporezivati u toj drugoj državi.
2. Imovina koja se sastoji od pokretnosti koja predstavlja deo poslovne imovine namenjene poslovanju stalne poslovne jedinice koju preduzeće države ugovornice ima u drugoj državi ugovornici ili od pokretnosti koja pripada stalnoj bazi koja služi rezidentu države ugovornice u drugoj državi ugovornici za obavljanje

nje samostalnih ličnih delatnosti može se oporezivati u toj drugoj državi.

3. Imovina koja se sastoji od brodova i vazduhoplova koji se koriste u međunarodnom saobraćaju i pokretnosti koja služi za korišćenje takvih pomorskih brodova i vazduhoplova, oporezuje se samo u državi ugovornici u kojoj se nalazi sedište stvarne uprave preduzeća.
4. Imovina koju predstavljaju sredstva koja je uložio u jugoslovensku organizaciju udruženog rada rezident Savezne Republike Nemačke mogu se oporezivati u Jugoslaviji.
5. Sva ostala imovina rezidenta države ugovornice oporezuje se samo u toj državi.

Član 24.

Oslobađanje od dvostrukog oporezivanja

1. U slučaju rezidenta Savezne Republike Nemačke porez se određuje na sledeći način:
 - a) Ako se ne primenjuju odredbe podstava b), iz osnovice na koju se zavodi nemački porez izuzimaju se delovi dohotka nastali u Jugoslaviji i delovi imovine koji se nalaze u Jugoslaviji koji, prema ovom ugovoru, mogu biti oporezivani u Jugoslaviji. Savezna Republika Nemačka zadržava pravo da pri određivanju svoje poreske stope uzme u obzir i ovako izuzete delove dohotka i imovine.
 - b) Saglasno odredbama nemačkog poreskog zakona koji se odnosi na odbitak za strani porez, odobrava se kao odbitak od nemačkog poreza na dohodak i od korporacijskog poreza, koji se plaća na sledeće delove dohotka nastale u Jugoslaviji, jugosloven-

- duzeća države ugovornice rezidentu druge države ugovornice, radi odredjivanja oporezive imovine tog preduzeća, odbijaju se pod istim uslovima kao da su bili ugovoreni sa rezidentom prvopomenute države.*
3. *Preduzeća države ugovornice, čiju imovinu potpuno ili delimično poseduje ili kontroliše, posredno ili neposredno, jedan ili više rezidenata druge države ugovornice u prvopomenutoj državi ugovornici ne podležu oporezivanju ili obavezi u vezi sa oporezivanjem koji su drukčiji ili teži od oporezivanja i obaveza u vezi sa oporezivanjem kojima druga slična preduzeća prvopomenute države podležu ili mogu podlegati.*
 4. *Odredbe ovog člana primenjuju se na poreze navedene u članu 2.*

Član 26.

Postupak zajedničkog dogovaranja

1. *Ako lice smatra da mere jedne ili obe države ugovornice dovode ili će dovesti do toga da ne bude oporezovan u skladu s odredbama ovog ugovora, ono može, bez obzira na pravna sredstva predviđjena unutrašnjim zakonom tih država, izložiti svoj slučaj nadležnom organu države ugovornice čiji je rezident. Slučaj mora biti izložen u roku od tri godine od dana prvog obaveštenja o meri koja dovodi do oporezivanja koje nije u skladu sa odredbama Ugovora.*
2. *Nadležni organ, ako smatra da je prigovor opravdan i ako nije u mogućnosti da sam dodje do zadovoljavajućeg rešenja, nastoji da reši slučaj zajedničkim dogovorom s nadležnim organom druge države ugovornice, radi izbegavanja oporezivanja koje nije u skladu s ovim ugovorom. Postignuti dogovor primenjuje se bez obzira*

na vremenska ograničenja u unutrašnjem zakonu država ugovornica.

3. Nadležni organi država ugovornica nastojeće da zajedničkim dogovorom otklone teškoće ili nejasnoće koje nastaju pri tumačenju ili primeni Ugovora. Oni se mogu i zajednički savetovati radi izbegavanja dvostrukog oporezivanja u slučajevima koji nisu predviđeni u ovom ugovoru.
4. Nadležni organi država ugovornica mogu neposredno međusobno opštiti radi postizanja dogovora u smislu prethodnih stavova ovog člana. Ako je potrebno da se radi postizanja dogovora obavi usmena razmena mišljenja, ona se može obaviti preko komisije sastavljene od predstavnika nadležnih organa država ugovornica.

Član 27.

Razmena obaveštenja

1. Nadležni organi država ugovornica razmenjuju obaveštenja koja su potrebna za primenu odredaba ovog ugovora. Obaveštenja tako razmenjena smatraju se tajnom i mogu se saopštiti samo licima ili organima koji su nadležni za razrez ili naplatu poreza obuhvaćenih Ugovorom.
2. Odredbe stava 1. ne mogu se ni u kom slučaju tumačiti kao obaveza nadležnog organa država ugovornica da:
 - a) preduzima upravne mere suprotne zakonima ili upravnoj praksi te ili druge države ugovornice;
 - b) daje obaveštenja koja se ne mogu dobiti po zakonima ili u uobičajenom upravnom postupku te ili druge države ugovornice;

- c) daje obaveštenja koja otkrivaju poslovnu ili profesionalnu tajnu, ili poslovni postupak, ili obaveštenja čije bi saopštenje bilo suprotno javnoj politici (javnom poretku), a u slučaju Savezne Republike Nemačke, daje obaveštenja koja otkrivaju trgovačku, industrijsku ili komercijalnu tajnu.

Član 28.

Diplomatski i konzularni predstavnici

Odredbe ovog ugovora ne utiču na poreske povlastice diplomatskih ili konzularnih predstavnika ili predstavnika međunarodnih organizacija predviđene opštim pravilima međunarodnog prava ili odredbama posebnih ugovora.

Član 29.

Pokrajina Berlin

Ovaj ugovor se primenjuje i na pokrajinu Berlin, pod uslovom da vlada Savezne Republike Nemačke ne izjavi suprotno Saveznom izvršnom veću Skupštine Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije u roku od tri meseca od datuma stupanja na snagu ovog ugovora.

Član 30.

Stupanje na snagu

1. Ovaj ugovor se ratifikuje i instrumenti ratifikacije se razmenjuju u Beograda.